

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Chrzastowice za 2025 r.

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), jednym z zadań gminy jest dokonywanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne

1. W okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r. odbiór odpadów komunalnych (i ich zagospodarowanie) z terenu gminy Chrzastowice, realizowany był na podstawie umowy zawartej z firmą Remondis Opole Sp. z o.o. Od 1 lipca 2025 r. po rozstrzygnięciu przetargu nieograniczonego na świadczenie usług w w/w zakresie obowiązuje nowa umowa zawarta na okres 2 lat.
2. Zasady odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości położonych na terenie gminy reguluje pakiet uchwał. Dotyczą one przede wszystkim: metody, na podstawie której naliczana jest opłata za zagospodarowanie odpadów, stawek tych opłat, szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zamian za uiszczoną opłatę, terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat, wzoru deklaracji, który składa się w Urzędzie Gminy Chrzastowice, celem ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które świadczy Gmina w związku z funkcjonowaniem systemu odpadowego.

III. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Na terenie gminy Chrzastowice nie funkcjonują instalacje do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Odpady przetwarzane były w roku 2025 r. na terenie Zakładu Komunalnego Sp. z o.o., ul. Podmiejska 69, 45-574 Opole na Instalacji Komunalnej Przetwarzania Odpadów MBP.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W 2025 r. nie realizowano zadań inwestycyjnych związanych z gospodarką odpadami. Na terenie gminy funkcjonuje stacjonarny punkt selektywnej zbiórki w Chrzastowicach przy ul. Ozimskiej 2B. Jest on sukcesywnie doposażany w sprzęty ułatwiające jego obsługę na właściwym poziomie (zakup kontenera na papę oraz wózka paletowego w wysokości - 14.359,40 zł). Ponadto Gmina ponosi opłaty wynikające z potrzeby wykonania przeglądu belownicy - 1217,70 zł.

Koszt funkcjonowania PSZOK w 2025 r. wyniósł – 370 801,86 zł (w 2024 r. – 363 897 zł).

V. Liczba mieszkańców oraz punktów odbioru (wg stanu na dzień 31.12.2025 r.)

1. Liczba osób zameldowanych – 6960 osób;
2. Liczba mieszkańców, którzy są objęci usługą odbierania odpadów komunalnych stałych w Gminie Chrzastowice – 6461;
3. Liczba punktów odbioru odpadów (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe) – 2349.

VI. Liczba właścicieli, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust.1 w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Gmina nie wydała decyzji określających wysokość stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla danej nieruchomości w ślad za zawiadomieniem o zmianie stawki.

VII. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie Gminy

Na podstawie sprawozdań firmy Remondis Opole Sp. z o.o, zajmującej się odbiorem odpadów na terenie gminy Chrzastowice, można wskazać ilość odebranych/zebranych odpadów w danym roku.

Tabela 1. Ilość odebranych odpadów komunalnych w roku 2024 i 2025 r. z terenu Gminy Chrzastowice

L.p.	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów odebranych z PSZOK-u [Mg]		Ilość odpadów odebranych od mieszkańców (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe) [Mg]	
		2025	2024	2025	2024
1	Odpady zmieszane	0	-	1708,46	1745,14
2	Biodopady	76,51	80,16	375,78	326,52
3	Szkło	0	0	173,42	181,40
4	Zmieszane odpady opakowaniowe	1,02	0,15	235,84	243,06
5	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	9,88	3,24	0,00	0,06
6	Odpady niebezpieczne	3,54	3,50	0	0
7	Odpady budowlane i rozbiórkowe	167,42	175,08	0,00	3,36

8	Papier i tektura	17,38	11,06	68,04	68,20
9	Odpady wielkogabarytowe	91,06	78,24	166,45	179,25

VIII. Osiągnięte poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych kierowanych do składowania

1. **Poziom składowania odpadów komunalnych: 13,00 %** (gminy nie mogą przekraczać poziomu 30% wagowo - za każdy rok w latach 2025-2029).
2. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – **0,00 %** (dopuszczalny 35% - który powinien być osiągnięty do lipca 2020 r. dalszego czasookresu w rozporządzeniu nie ustalono).
3. Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: **48,4 %**, (minimalny 55%).

IX. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przeznaczonych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przeznaczonych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Udział przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do zebranych i odebranych odpadów: **15,00%**

XI. KALKULACJA SYSTEMU ODPADOWEGO

Obliczenie bilansu systemu.

Koszty poniesione z związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Rodzaj kosztu	w zł
Odbiór i zagospodarowanie odpadów	2 941 996,30
Koszty obsługi systemu (wynagrodzenie pracowników, materiały biurowe, szkolenia)	113 000,00
Koszt programu komputerowego	18 450,00
RAZEM	3 073 446,30

Dochody z tytułu opłaty za odbiór odpadów komunalnych.

Zobowiązanie	Należności (w zł)	Wpływy (w zł)	Zaległości (w zł)
Opłata za gospodarowanie odpadami	3 082 127,95	2 969 324,38	123 917,09

WPLYWY - KOSZTY

2 969 324,38 zł - 3 073 446,30 zł = -104 121,92 zł

ZALEGŁOŚCI stanowią kwotę: 123 917,09 zł

XII. WNIOSKI.

1. Bilans finansowy jest ujemny, nie bilansuje systemu z uwagi na bieżące wydatki systemu oraz zaległości z lat poprzednich.
2. Nastąpił wzrost ilości punktów odbioru odpadów i wzrost liczby mieszkańców objętych systemem.
3. Obserwuje się tendencję spadkową ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych, co potwierdza coraz lepszą segregację odpadów.
4. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania został osiągnięty na bardzo dobrym poziomie – 0,00%.

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych udało uzyskać się na poziomie – 48,4%, niestety poniżej wymaganego wskaźnika – 55%. W obliczeniach poziomów ujęto szacunkowe pojemności kompostowników, co wpłynęło na wzrost poziomu odzysku. Państwowy Instytut Badawczy podlegający pod Ministerstwo Klimatu i Środowiska udostępnił na podstawie badań wzór służący do obliczenia ilości bioodpadów kompostowanych na terenie ROD. Wpłynęło to na podniesienie uzyskanego poziomu, lecz jeszcze niewystarczająco. Do końca marca wójtowie mają czas na przekazanie marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2025 r. Zgodnie z art. 3b ust. 1 pkt 5 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, powinni w nim wykazać 55 % poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W lutym br. o jego obniżeniu zaapelowały we wspólnym stanowisku organizacje samorządowe.

Nieosiągnięcie w/w wskaźnika stanowi podstawę do naliczenia kar dla Gminy przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Powstał nowy projekt ustawy o Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta, w którym przewiduje się niższe poziomy recyklingu dla gmin. Ministerstwo Klimatu i Środowiska argumentuje, że dotychczasowe poziomy recyklingu za lata 2025-2029 są niemożliwe do osiągnięcia. A to z kolei prowadzi do naliczania gminom kar. Dlatego też po otrzymaniu zgody ze strony Komisji Europejskiej zapadła decyzja o ich obniżeniu. Ostatecznie będzie to 50%.

5. Poziom składowania odpadów komunalnych obniżył się. Odzysk z frakcji odpadów po sortowaniu odpadów zmieszanych jest zadowalający.
6. Od 01.07.2025 r., w wyniku rozstrzygnięcia przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie gminy Chrzęstowice na okres dwuletni tj. do 30.06.2027 r. do obsługi wyłoniono firmę Remondis Opole Sp. z o.o. Z uwagi na wzrost kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, na co wpływ ma m.in. podniesienie minimalnego wynagrodzenia, wzrost kosztów zagospodarowania poszczególnych frakcji, wzrost kosztów paliwa oraz inflacja, uchwalone zostały nowe stawki opłat za gospodarowanie odpadami w celu zapewnienia stabilności finansowej systemu, które obowiązują od 01.01.2026 r. Opłata podstawowa z 30 zł wzrosła do 35

zł. W celu zachęty tworzenia przydomowych kompostowników wprowadzono zniżkę w wysokości 5 zł od stawki obowiązującej opłaty za osobę. Odpad biodegradowalny jest jedną z najdroższych frakcji. Utworzenie kompostowników pozwoli na wliczenie masy tego odpadu do systemu, co wpłynie na podniesienie wymaganego poziomu.

7. Problematyczne staje się gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gdzie występuje zabudowa wielorodzinna i wytwarzana jest duża ilość odpadów. Zwiększona ilość pojemników nie zaspakaja potrzeb mieszkańców osiedla, którzy gromadzą odpady tj. papier, styropian, tektura wokół pojemników, co z kolei utrudnia pracę pracownikom firmy Remondis. Wspólnoty te zwracają się z wnioskiem o zmianę częstotliwości wywozu poszczególnych frakcji oraz godzin pracy PSZOKu. W związku z wnioskiem przeprowadzono analizę zmiany pracy PSZOKU:

- Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) funkcjonuje w godzinach pracy urzędu, przede wszystkim ze względów organizacyjnych oraz ekonomicznych.

- Racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi: otwarcie PSZOK w soboty wiązałoby się z dodatkowymi kosztami zatrudnienia nowego pracownika bądź utrudnieniami związanymi z udzieleniem dodatkowego dnia wolnego w zamian za 2 godz. pracy pracownika w PSZOK w sobotę. Z uwagi na brak Gminnego Zakładu Komunalnego jesteśmy zmuszeni korzystać z pracowników obsługi zatrudnionych w Urzędzie Gminy. Pracownik jest potrzebny na stanowisku pracy do wykonywania stałych obowiązków zgodnych z zakresem czynności w pełnym wymiarze czasu pracy.

- Ograniczone zasoby kadrowe: obsługa PSZOK wymaga obecności pracownika odpowiedzialnego za przyjmowanie odpadów i nadzór nad prawidłową ich segregacją. W obecnej strukturze kadrowej brak jest dodatkowego pracownika, który mógłby obsługiwać punkt w soboty bez zakłócania pracy urzędu w dni robocze.

- Efektywność organizacyjna: funkcjonowanie PSZOK w godzinach pracy urzędu pozwala na bieżący nadzór administracyjny oraz zapewnienie wsparcia innych pracowników w razie potrzeby. Utrzymywanie punktu w tych samych godzinach co urząd usprawnia organizację pracy i ogranicza koszty operacyjne.

- Dostosowanie do rzeczywistego zapotrzebowania: z analizy częstotliwości korzystania przez mieszkańców z PSZOK, jak również zgłoszeń zapotrzebowania otwarcia Punktu w innym zakresie czasowym należy stwierdzić, że obecny czas pracy PSZOK jest w pełni wystarczający i całkowicie zoptymalizowany.

- Liczba osób korzystających z punktu jest obsłużona w obecnym wymiarze czasu pracy PSZOK. Otwarcie Punktu w sobotę generowałoby nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do rzeczywistych potrzeb mieszkańców.

8. Obserwuje się spadek zmieszanych odpadów opakowaniowych u „źródła”, natomiast wzrost na PSZOKu. Wprowadzenie systemu kaucyjnego zapewne jeszcze spowoduje spadek tej ilości. Masa odpadów kaucyjnych zacznie znikać z systemu, co może spowodować dodatkowe obniżenie poziomu odzysku.
9. Obserwuje się wzrost ilości odpadów biodegradowalnych.
10. Obserwuje się wzrost ilości odpadów wielkogabarytowych w PSZOKu natomiast u źródła mniej. Wprowadzono w nowej umowie tylko 1 zbiórkę w roku.
11. Obserwuje się wzrost odpadów elektronicznych przekazywanych do PSZOKu.
12. Nastąpił wzrost ilości wysegregowanej frakcji papieru i tektury, do czego przyczyniła się odrębna zbiórka tej frakcji.

13. Intensywne działania przypominające osobom zalegającym z opłatami o upływie terminu płatności opłaty oraz prowadzone postępowania windykacyjne wobec dłużników wpłynęły na zmniejszenie się kwoty zaległości w opłacie względem lat ubiegłych.
14. Obserwuje się stabilizację kosztów obsługi i utrzymania PSZOK.
15. Wzrost ilości tekstyliów przekazywanych do PSZOKu ze względu na zmianę przepisów w zakresie wyodrębnienia tej frakcji.

Sporządziła:

Z-ca Wójta
Daria Pawlak

07.04.2026 r.